

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: **G. Ž. a.s.**, IČO : X., so sídlom O. č. 5815, X. Ž., zast. : *Mgr. S. G.*, advokátkou so sídlom M. č. 7, X. Ž., proti žalovanému : **Daňový úrad Žilina I.**, so sídlom Ulica J. Kráľa č. 2, 010 01 Žilina o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu v daňovom konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 5. júna 2007 č.k. 10 S 248/2005-110, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 5. júna 2007 č.k. 10 S 248/2005-110 **ruší** a konanie sa **zastavuje**.

Po právoplatnosti uznesenia sa vec postupuje na Daňový úrad Žilina I na konanie o podanom odvolaní.

Žalovaný je povinný do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi k rukám jeho právnej zástupkyne náhradu trov konania vo výške 18.479,- Sk.

O d ô v o d n e n i e :

Rozhodnutím č. : 694/230/76843/05/Per zo dňa 25. septembra 2005 žalovaný ako prvostupňový správny orgán v daňovom konaní nevyhovel žiadosti žalobcu zo dňa 2. septembra 2005 na vrátenie dane z prevodu a prechodu nehnuteľností.

Svoje zamietavé rozhodnutie odôvodnil tým, že v zmysle § 17 zákona č. 554/2004 Z.z. o dani z prevodu a prechodu nehnuteľností sa má pri daňovej

povinnosti, ktorá vznikla pred 1. januárom 2004, postupovať podľa doterajších predpisov, tzn. zákona č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností (ďalej na účely tohto rozhodnutia len „zák. č. 318/1992 Zb.“). Nakoľko pri odstúpení od zmluvy nebola dodržaná 1 – ročná zákonná lehota podmieňujúca vznik nároku na vrátenie dane, potom žalovaný nemohol žiadosti žalobcu vyhovieť.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca na Krajský súd v Žiline žalobu zo dňa 10.11.2005.

Krajský súd ako súd prvého stupňa žalobu rozsudkom zo dňa 2. mája 2006 zamietol. Na základe podaného odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky tento rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s odôvodnením, že nebol zákonne obsadený vo veci konajúci senát.

Vo svojom druhom rozhodnutí zo dňa 5. júna 2007 krajský súd opätovne žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol, lebo nie je dôvodná.

Súdny prieskum zameral v medziach žalobných dôvodov na prípustnosť opravného prostriedku a či pri rozhodovaní správny orgán správne aplikoval právnu normu.

Na základe aplikácie ust. § 12 ods. 1, 4 a 5 ako aj § 17 zák. č. 554/2003 Z.z. krajský súd dospel k právnomu záveru, že z hľadiska hmotno-právneho posúdenia veci v danom prípade jednoznačne daňová povinnosť (tzn. povinnosť zaplatiť daň z prevodu nehnuteľností) vznikla za účinnosti zák. č. 318/1992 Zb., a to 3. decembra 2002, tzn. že vznikla pred 1. januárom 2004, a preto správny orgán správne aplikoval na rozhodovanie o žiadosti žalobcu o vrátenie dane ustanovenia zákona č. 318/1992 Zb.

Ďalej sa krajský súd, vzhľadom na obsah žalobných dôvodov, zaoberal vymedzením rozdielu medzi vrátením dane a preplatkom na dani, pričom dospel k názoru, že ide o navzájom odlišné právne inštitúty, ktoré nie je možné zamieňať, resp. stotožňovať s inštitútom vrátenia preplatku na dani. Aj v tomto prípade označil rozhodnutie žalovaného za vydané v súlade so zákonom.

Záverom krajský súd s prínosom pre budúcnosť upozornil správny orgán, že je nutné venovať väčšiu pozornosť podrobnejšiemu odôvodneniu stavu, o ktorom sa vo výroku vecne rozhodlo.

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 09.07.2007 (č.l. 116) proti rozsudku prvostupňového súdu žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne

uviedol, že nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu, a to z dôvodu, že nekvalifikoval odstúpenie od kúpnej zmluvy ako novú relevantnú právnu skutočnosť, ktorá nastala za účinnosti zákona č. 554/2003 Z.z., pričom táto mala za následok vznik práv a povinností. Rovnako, keď použil inštitút „nepravej retroaktivity“ pre prípad vzniku nároku na vrátenie dane, čím však z jeho strany došlo k neprípustnej aplikácii „retroaktivity“ na prípad označený ako daňová povinnosť (tzn. povinnosť podania daňového priznania, vypočítania si dane a jej zaplatenie v zmysle zák. č. 318/1992 Zb.).

Taktiež žalobca vo svojom odvolaní spochybnil záver krajského súdu týkajúci sa formy rozhodnutia a neprípustnosti odvolania proti nemu. Nielen proti rozhodnutiu vydaného na základe zák. č. 554/2003 Z.z., ale aj proti rozhodnutiu vydanému podľa zák. č. 318/1992 Zb. je možné podľa mienky žalobcu podať odvolanie.

Záverom svojho odvolania požiadal žalobca o zmenu napadnutého rozsudku krajského súdu tak, rozhodnutie žalovaného sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Z vyjadrenia žalovaného (č.l. 124) zo dňa 20.08.2007 vyplýva, že žalobca v svojom odvolaní neuvádza nové skutočnosti, a preto zotrváva na svojich dôvodoch, ktoré už raz uviedol v stanovisku k žalobe. Záverom žalovaný žiadal potvrdiť odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) po oboznámení sa s hore uvedenými skutočnosťami preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolacích bodoch postupom podľa § 212 a nasl. ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozhodnutia len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou (právnym zástupcom účastníka konania) v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 3 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, nakoľko krajský súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, a preto napadnutý rozsudok postupom podľa § 221 ods. 1 písm. a) O.s.p. zrušil a v zmysle nasledujúcich odsekov 2 a 3 konanie zastavil a vec vrátil na ďalšie konanie o podanom odvolaní žalovanému daňovému orgánu.

Hlavným odvolacím dôvodom pre toto konanie je podľa Najvyššieho súdu preskúmanie, či krajský súd správne právne vyložil otázku, či žalobcom

spochybňované nevyhovujúce rozhodnutie č. : 694/230/76843/05/Per zo dňa 25. septembra 2005 podliehalo odvolaciemu daňovému konaniu alebo nie. Pri skúmaní tejto otázky je nado všetky pochybnosti potrebné vychádzať z ust. zák. č. 318/1992 Zb., lebo nie je možné súhlasiť s právnymi závermi žalobcu, že daňové účinky odstúpenia od zmluvy, na základe zavkladovania ktorej došlo aj k vzniku daňovej povinnosti počas účinnosti cit. právneho predpisu, by sa mali posudzovať podľa neskoršieho daňového predpisu.

Takáto právna konštrukcia, vrátane žalobcom podporovanej myšlienky o inej právnej skutočnosti, nemá oporu v zák. č. 554/2004 Z.z., a navyše obsah ustanovenia § 17 tohto zákona, konkrétne text „*ak daňová povinnosť k dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností vznikla pred 1. januárom 2004*“ je potrebné s prihliadnutím na vzájomné súvislosti interpretovať v tom duchu, že je nutné postupovať podľa doterajších predpisov vo všetkých právnych situáciách, ktoré sú zviazané s uvedenou daňovou povinnosťou a ktoré môžu vzniknúť následným konaním strán uvedenej zmluvy, tzn. vrátane zrušenia zmluvy napr. odstúpením od nej.

Zák. č. 318/1992 Zb. rieši situácie, kedy sa podmienky pre vznik daňovej povinnosti spojenej s prevodom nehnuteľností dodatočne zmenia, s využitím inštitútu vrátenia dane.

Podľa § 24 ods. 2 písm. a) zák. č. 318/1992 Zb. v poslednom platnom znení (relevantné aj pre rozhodnutie zo dňa 25.09.2005) daňový úrad na žiadosť daňovníka vráti daň z prevodu a prechodu nehnuteľností pri odstúpení od zmluvy, ak sa tak stane do jedného roka odo dňa zápisu do katastra nehnuteľností.

Z nasledujúcich odsekov 3 a 4 vyplýva na základe metódy logického výkladu (*argumentum a maiori ad minus*) záver, na ktorý správne žalobca v svojom odvolaní poukazoval, že ide iba o úpravu práv a povinností vzťahujúcich sa na vyhovujúce rozhodnutia, tzn. iba na rozhodnutie, ktorým sa kladne a celkom vyhovel žiadosti daňového subjektu na vrátenie zaplatenej dane a preto sa celkom logicky považuje, že daňový subjekt, vnútorne spokojný s rozhodnutím, nebude pociťovať potrebu brojiť proti tomuto rozhodnutiu. Opačný záver by celkom vylúčil možnosť daňového subjektu spochybňovať akékoľvek rozhodnutie správcu dane vydané vo veci žiadosti o vrátenie dane z prevodu a prechodu nehnuteľností, čo je však absolútne v rozpore s myšlienkou práva na súdnu a inú ochranu subjektívnych práv jednotlivcov zaručených v čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (*argumentum a maiori*).

Preto z formulácií obsiahnutých v ust. § 24 ods. 4 v spojení s odsekom 3 zák. č. 318/1992 Zb. v hore cit. znení a opisujúcich činnosť správcu dane po podaní žiadosti daňového subjektu o vrátenie dane na podporu uvedeného záveru jednoznačne vyplýva, že daňový úrad vydá o vrátení dane z prevodu a prechodu nehnuteľností podľa odsekov 1 (formulácia „Daňový úrad vráti daň“) a 2 (obdobná formulácia „Daňový úrad vráti daň“) rozhodnutie, pričom toto rozhodnutie môže byť iba rozhodnutím o vrátení dane. Iba proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať, a nie, ako sa mylne domnieval žalovaný, proti akémukoľvek rozhodnutiu o podanej žiadosti. Takúto ambíciu ust. § 24 cit. zákona nemalo.

Nakoľko uvedené ustanovenie sa nevzťahuje na negatívne rozhodnutia, tzn. rozhodnutia, na základe ktorých sa daň nevracala, a to je prípad, o ktorý ide v prejednávanej veci, potom nielen správca dane, ale súčasne s ním aj krajský súd pochybil, keď žalobcovi neumožnil žiadať o vykonanie nápravy vydaného prvostupňového rozhodnutia už v samotnom daňovom konaní. Za naznačenej situácie nie je možné preskúmať napadnuté rozhodnutie v správnom súdnictve postupom podľa Druhej hlavy, lebo v zmysle požiadavky obsiahnutej v ust. § 247 ods. 2 O.s.p. po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nestalo právoplatným.

Pretože tento stav nezavinil žalobca, musí Najvyšší súd ako súd odvolací v zmysle § 221 ods. 1 písm. a) v spoj. s odsekmi 2 a 3 O.s.p. nazerať na napadnutý rozsudok krajského súdu ako na rozhodnutie vo veci, ktoré nepatrí do právomoci súdov a ako predčasne predloženú vec je nutné ju vrátiť správneho orgánu na dokončenie daňového konania o podanom odvolaní.

Podľa § 103 v spoj. s § 211 ods. 3 O.s.p. aj odvolací súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (tzv. podmienky konania). Medzi podmienky konania, ktoré musí súd v správnom súdnictve skúmať, patrí vždy podmienka jeho súdnej právomoci, ktorú účastník predurčuje obsahom svojej žalobnej žiadosti, resp. obsahom požiadavky, ktorej splnenie sa od súdu dožaduje.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a právne závery dospel Najvyšší súd k záveru, ktorý je obsahom výroku uznesenia. Na základe týchto dôvodov sa Najvyšší súd nevyjadroval ani k ďalším žalobným dôvodom.

O trovách súdneho konania rozhodol Najvyšší súd konajúci podľa predpisov o správnom súdnictve v súlade s § 250k ods. 1 v spoj. s § 151 O.s.p., kedy iba úspešný žalobca, ktorý si včas a správne vyčíslil náhradu trov konania, má právo na priznanie ich náhrady.

Výška priznaných náhrad trov konania sa skladá :

1. Z náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré právna zástupkyňa žalobcu faxom zo 06. júna 2008 v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. vyčíslila a Najvyšší súd uznal :
 - 1.1. Trovy právneho zastúpenia na krajskom súde
 - 1.1.1. prevzatie a príprava zastúp. (05) - 1 úkon práv. pomoci 1.154,-- Sk
 - 1.1.1.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 150,-- Sk
 - 1.1.2. podanie žaloby (05) - 1 úkon práv. pomoci 1.154,-- Sk
 - 1.1.2.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 150,-- Sk
 - 1.1.3. účasť na pojednávaní (06) - 1 úkon práv. pomoci 1.260,-- Sk
 - 1.1.3.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 164,-- Sk
 - 1.2. Trovy právneho zastúpenia na odvolacom súde
 - 1.2.1. podanie odvolania (06) 1 úkon práv. pomoci 1.260,-- Sk
 - 1.2.1.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 164,-- Sk
 - 1.2.2. pojednávanie (07) 1 úkon práv. pomoci 1.371,-- Sk
 - 1.2.2.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 178,-- Sk
 - 1.3. Trovy opätovného právneho zastúpenia na krajskom súde
 - 1.3.1. účasť na pojednávaní (07) - 1 úkon práv. pomoci 1.371,-- Sk
 - 1.3.1.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 178,-- Sk
 - 1.4. Trovy opätovného právneho zastúpenia na odvolacom súde
 - 1.4.1. podanie odvolania (07) 1 úkon práv. pomoci 1.371,-- Sk
 - 1.4.1.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 178,-- Sk
- celkom tarifná odmena : 8.941,-- Sk
celkom rež. paušál : 1.162,-- Sk
2. z náhrady súdneho poplatku za žalobu 2.000,-- Sk
 - 2.1. z náhrady súdneho poplatku za 1. odvolanie 2.000,-- Sk
 - 2.2. z náhrady súdneho poplatku za 2. odvolanie 2.000,-- Sk
 3. z náhrady straty času 2007 - 8 x ½ hod. a : 297,-- Sk 2.376,-- Sk
 4. nárok na DPH ... nebol uplatnený.

tzn. v celkovej sume : **18.479,-- Sk**

Najvyšší súd neuznal právnej zástupkyňi výpočtový základ z hodnoty 296.684,-- Sk, nakoľko v predmetnej veci nebola zo strany žalobcu spochybňovaná uvedená výška dane z prevodu a prechodu nehnuteľnosti, ale základom žaloby bolo spochybnenie nepriznania práva na jej vrátenie.

Najvyšší súd na tomto mieste zdôrazňuje, že v správnom súdnictve, ktoré je založené na prieskume zákonnosti aplikácie verejných práv správnym orgánom

a nie na nachádzaní subjektívnych práv jednotlivcov, nie je možné sa na ustanovenie § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb pri určovaní náhrady právneho zastúpenia generálne odvolávať.

Preto je nutné pri vyčíslení výšky tarifnej odmeny vychádzať z ust. § 11 ods. 1 cit. vyhlášky, a potom základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby sa určuje ako 1/13 z výpočtového základu stanoveného pre každý rok osobitne. V tomto duchu aj Najvyšší súd určil právnej zástupkyni úspešného účastníka jeho náhradu za právne zastúpenie.

Nakoľko úspešný žalobca bol zastúpený advokátkou, je nutné podľa § 149 ods. 1 O.s.p. jej zaplatiť priznanú náhradu trov. Bližšie údaje o mieste, spôsobe a adrese platby ako aj podrobnejšie údaje potrebné na overenie správnosti určenia náhrady trov konania sa nachádzajú v súdnom spise.

Poučenie : Proti všetkým výrokom tohto uznesenia **n i e j e** prípustný opravný prostriedok (§ 246c O.s.p.).

V Bratislave 27. mája 2008

JUDr. Anna Elexová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Anna Koláriková